

BULETINUL SOCIETĂȚII NUMISMATICE ROMÂNE

APARE LUNAR.—ABONAMENT ANUAL 3 LEI.—NUMÉRUL 50 BANI

Sediul la cancelaria Muzeului Național de antichități
Palatul Universității din București

INFIINȚAREA SOCIETĂȚII

APELUL INIȚIATORILOR

Subsemnații colecționari, constatând că la noi în țară există un număr relativ însemnat de amatori de medalii și monete, credem că a venit timpul ca România, ca și alte State, să aibă o Societate numismatică.

O asemenea societate are de scop ca membrii ei să comunice descoperirile și observațiile lor și astfel să contribuim la dezvoltarea cunoștințelor numismatice.

Amintim că știința numismatică este cu atât mai interesantă și însemnată că medalile și monetele constituiesc și ele acte istorice.

De aceea, colecționarii sunt în genere considerați ca folositori societății și se bucură chiar de sprijinul publicului.

Or, subsemnații formând un grup de inițiatori și având fericirea de a ne vedea proiectul bucurându-se, în principiu, de aprobarea savanților: D. D. Sturdza, prim-ministru; D. M. Șuțu, guvernatorul Băncii Naționale, și D. Gr. Tocilescu, directorul Muzeului Național, ne-am decis a păși la înființarea sus țisei Societăți.

În scop, dar, de a se înființa »Societatea Numismatică Română«, rugăm pe amatori și pe cei care ne împărtășesc vederile, atât din Capitală cât și din țară, să bine-voiască a trâmite, până la 15/28 Decembrie viitor, D-lui Al. G. Cantacuzino, fost Director general al *Monitorului Oficial* și Imprimeriei Statului, strada Clemenței 27, aderările D-lor cuprinzând deslușit numele și adresa.

Iar în urmă se va anunța convocarea primei adunări generale, menită a păși la fondarea Societății.

Grupul inițiatorilor: A. G. Cantacuzino, Locot.-Colonel G. Iordănescu, D. Panku, C. Alessandrescu, George Severeanu.

În urma primirii a 37 aderări, inițiatorii, obținând sprijinul D-lui profesor Gr. Tocilescu, care a oferit cancelaria Muzeului Național de antichități pentru prima întrunire, au convocat pe domnii aderenți în ziua de 28 Decembrie 1903, când, fiind prezenți D-nii: Gr. Tocilescu, Colonel A. Budișteanu, Al. G. Cantacuzino, Locot.-Colonel G. Iordănescu, C. Alessandrescu, D. Panku, Locotenent G. Manolescu, C. Storek, G. Calomfirescu, W. Knechtel, E. D. Mirea, C. Georgescu, H. Kübler, Fr. Storek, St. Mihăescu, G. Severeanu, s'a pășit la înființarea Societății.

CUVÎNTAREA INIȚIATORILOR PRIN DELEGATUL LOR, D. AL. G. CANTACUZINO

Domnule profesor și domnilor aderenți,

În numele inițiatorilor, am onorea de a vă ura bună-venire și de a vă ruga să acceptați mulțumirile noastre pentru că ați bine-voit a ne onora cu încrederea D-văstre.

Noi, inițiatorii, cu toate că vechi colecționari, stăruitori și doritori de a se înființa Societatea Numismatică Română, am simțit trebuința, precum am spus-o în apelul nostru, de luminile persoanelor erudite în chestiunea de față, ca cel puțin să ne asigurăm că într'adevăr a venit timpul de a se înființa și la noi o atare Societate. Or, avem onorea de a exprima astăzi recunoștința noastră D-lui D. A. Sturdza, D-lui M. Șuțu și D-lui Gr. Tocilescu, cărora, noi inițiatorii, datorim a ne fi putut vedea visul cu ochii, prin faptul că acești iluștrii domni academicieni au bine-voit a ne aproba în principiu.

Asemenea mulțumim călduros D-lor directorii ai ziarelor care, în mod desinteresat, au bine-voit a publica apelul nostru.

Cât pentru proiectul nostru de statute, ce am avut onorea de a vi-l înmâna, și care sperăm că va înlesni lucrarea D-văstre, are, între altele, în vedere ca Societatea ce suntem chemați a înființa să țintescă la dezvoltarea științei numismatice la colecționarii noștri și a artei medalistice la gravorii noștri speciali, precum

și ca Societatea Numismatică Română să formeze, cu timpul și dupe mijlocele sale, o colecțiune metodică de medalii a Domnitorilor, marilor cetățeni români și a faptelor istorice.

Azi, considerându-ne misiunea noastră de inițiatori îndeplinită, urăm din suflet ca tânăra Societate Numismatică Română să devină, mai curând de cât putem crede, tot atât de folositoare ca și surorile sale mai în vârstă.

Ne încheiem dar întâmpinarea rugând pe D. profesor Gr. Tocilescu, căruia noi inițiatorii rămânem adine recunoscători, pentru prețioasa încurajare ce personal a bine-voit a ne acorda, să bine-volească a ne face onoarea de a prezida adunarea generală, menită a discuta și vota statutele definitive.

CUVÎNTĂRIA D-LUI PROFESOR GR. TOCILESCU

Domnilor și prea stimați colegi,

Cata mai întâiu să vă mulțumesc pentru osebita onoare ce mi faceți de a mă chema în mijlocul D-văstre și a mi da prilej ca să aduc slabul meu concurs la o întreprindere a căreia inițiativă se datorcesc pe de ntregul D-văstre.

De multă vreme se simte nevoie de o Societate numismatică la noi în țară: bărbați eminenți, cari și ai închinat mare parte din viața lor acestor studii, n'aveau ocaziunea ca să adune în jurul lor tovarăș de lucru și învățacei, cari să se folosescă de luminile lor, de experiența lor, de bogatele lor colecțiuni.

Țera Românească și Moldova, dupe cum știți, au început să bată monede încă din primul secol al întemeierii lor; dar până acum 2—3 decenii aceste monede erau aproape necunoscute, necercatate, neadunate; nimeni la noi nu se ocupa de ele. Astăzi, Academia Română posedă colecțiunea cea mai bogată și cea mai prețioasă din lume, mulțumită sacrificiilor, silințelor și stăruinței D-lui D. A. Sturdza, carele cu propriile sale mijloce, a format mai întâiu colecțiunea pe care, dăruind-o apoi Academiei noastre, dânsul nu încetază de a o crește și de a o înauți zilnic cu achizițiuni făcute tot cu din banii săi, precum și de a o ilustra prin însemnate studii.

De asemenea pământul clasic al patriei noastre ne-a păstrat în sinul său tot felul de monede de aur, argint și bronz din cele mai vechi timpuri, începând cu acele monede inelare (*ringgeld*) anapigrafe, trecând la monedele de argint ale Dacilor, apoi la denarii republicei romane, la monedele imperiale ale Romei, la monedele proprii bătute de provincia romană Dacia, și a fini în cele din urmă cu monedele byzantine.

Insemnătatea și valoarea tuturor acestor monede antice pentru întreaga știință a anticității, pentru studiile istorice, chronologice, geografice, mythologice și archeologice, nu pôte nimeniua din D-văstre ca să scape din vedere. Dar această însemnătate nu este încă de toți cunoscută, și la noi nu este în-deajuns nici măcar apreciată. Folosele ce pôte traga din monedele antice archeologul, geograful, mythologul, cel ce se ocupă cu studiul religiunii și cultului divin, sunt imense! Intregi domenii ale cercetărilor istorice nu pot fi străbătute și luminate de cât prin numismatică.

Știința întemeiată de genialul Joseph Eckhel prin epocala sa operă *Doctrina nummorum veterum*, apărută la finele secolului al XVIII-lea, nu este astăzi încheiată; multe materiale tes zilnic la lumină; noul și complicate probleme, unele chiar fundamentale, se ridică înainte-ne și reclamă a lor soluție.

Numismatica antică greacă și romană, știința propriu zisă a numismaticiei, are unicul reprezentant printre români pe D. M. C. Sutz, unul din cei mai însemnați numismați din Europa. Studiile sale originale, cu noue vederi geniale, a produs o adevărată revoluțiune pe terenul științei. Afară de acesta, D. Sutz posedă cea mai bogată colecțiune de monede coloniale ale orașelor grecesci din Moesia Inferioară.

Imprejurul acestor doi învățați români și sub a lor conducere, ca și prin silințele reunite la o țară etc tuturor, sunt sigur că Societatea noastră va prospera.

De aceea, dați-mi voiă, ca la salutul sincer al D-lui Cantacuzino, să răspund printr'un salut nu mai puțin cald și simpatic, și să vă dic: »Dumnezeu să ajute și să bine-cuvinteze lucrările noastre; ele să devină cât mai spornice și mai folositoare pentru știința numismatică!«

Se procede la votarea următoarelor statute definitive :

STATUTELE SOCIETĂȚEI NUMISMATICE ROMÂNE

(INFINTĂTĂ LA 29 DECEMBRE 1903)

I. Scopul

Art. 1. Se înființază o Societate, cu sediul în Bucu-resci, sub titlul de: »Societatea Numismatică Română«.

Art. 2. Scopul ei este dezvoltarea științei și artei numismatice, prin mijlocirea unor relațiuni mai strânse între colecționari și cercetători și prin acordări de premii anuale.

II. Despre membrii

Art. 3. Societatea se compune din membrii fondatori, activi, onorifici și corespondenți.

Art. 4. Membrii fondatori sunt aceia cari au luat parte la înființarea Societății și la votarea statutei ei.

Art. 5. Membrii activi sunt aceia votați dupe înființarea Societății.

Art. 6. Membrii onorifici sunt persoane, fără deosebire de naționalitate, însemnate prin meritele lor pe

terenul numismatic, cărora Societatea voese să le exprime, prin alegere, grațitudinea și admirațiunea ei. Ei nu plătesc taxe sau cotizațiuni, în schimb se bucură de toate drepturile membrilor activi. Numărul lor este ilimitat.

Art. 7. Pot fi aleși, dupe cerere saă și dupe propunerea a doi membri activi, ca membrii corespondenți persoanele cari se vor socoti că pot aduce veri-un folos Societății. Ei nu plătesc taxe sau cotizațiuni; vor căuta a procura ori-ce informațiuni și a face ori-ce comunicări folositoare Societății. Sunt invitați pentru a lua parte la adunări.

Art. 8. Membrii fondatori și activi vor trebui a plăti o taxă de admitere de lei 5 și o cotizațiune lunară de 2 lei.

Art. 9. Propunerea membrilor activi se face de către doi membri, în urma unei cereri formulate a persoanelor cari doresc a deveni membri ai Societății. Membrii onorifici vor fi propuși de birou.

Art. 10. a) Primirea membrilor de ori-ce categorie se face prin două treimi din numărul membrilor pre-

senți în adunările Societății. Votul va fi secret și fără discuțiune asupra persoanei alese;

b) Ori-ce membru primesce diploma Societății.

III. Despre alegerea consiliului de administrație

Art. 11. Conducerea Societății o are un consiliu, ales pe trei ani de majoritatea membrilor convocați în adunare extraordinară.

Art. 12. Consiliul se compune din:

a) Un președinte de onoare;

b) Un președinte activ;

c) Un vice-președinte;

d) Șapte membri.

Art. 13. Consiliul de administrație va ține ședințe ordinare cel puțin o dată pe lună.

Art. 14. La cea de vacanță de lucru în consiliul de administrație, consiliul, în cea mai apropiată ședință ordinară, va procedea la alegerea membrilor, cari vor funcționa până la o nouă alegere extraordinară.

Art. 15. Consiliul delegă din sine un secretar și un sub-secretar și un casier-comptabil.

Art. 16. Consiliul reprezintă Societatea. El administrează și conduce, sub a sa răspundere, toate interesele ei. Tote acestea în conformitate cu statutele.

Art. 17. Tote funcțiunile sunt onorifice.

Art. 18. Tote funcțiunile administrative vor trebui a fi rezolvate de consiliu cu majoritate de voturi.

Art. 19. Președintele de onoare este ales de Societate pe timp ilimitat. El are dreptul de a participa la toate lucrările cu vot deliberativ.

Art. 20. Președintele activ are următoarele îndatoriri: Președinte lucrările juriului de la art. 39, precum și adunările și consiliul, face convocările membrilor, primesce și împarte lucrările, semnează actele și corespondența, întocmește ordinea difel pentru adunările Societății. Observă respectarea strictă a statutelor, controlează, ori când va crede de cuviință, compturile, casa și toate registrele.

Apără cum crede mai bine interesele morale și materiale ale Societății, o reprezintă la ocazii, mandată să plătească în conformitate cu bugetul și cu decisiunile adunărilor generale.

Art. 21. Vice-președintele se bucură de toate prerogativele președintelui, fiind delegat de acesta, sau în lipsa lui.

Art. 22. Secretarul, ajutat de sub-secretar, conduce corespondența, cât și toate lucrările ce nu privesc însă manipulările de bani. Aduce la îndeplinire însărcinările date de consiliu.

Art. 23. Casierul-comptabil este însărcinat cu încasările și cu plățile ce vor fi aprobate de consiliu; el prezintă, sub a sa răspundere, averea Societății, ținând în acest scop următoarele registre:

a) în registrul de inventar de tot avutul;

b) în registrul de comptabilitate;

c) în jurnalul al casei;

d) în registrul cu matcă pentru eliberarea chitanțelor de cotizațiuni și alte încasări;

e) în registrul cu matcă pentru mandatarea plăților;

f) în cele ce trec peste 200 lei în casa Societății și se vor depune la Casa de depuneri și consemnățiuni. Ele nu se vor ridica de cât după deciziunea consiliului de administrație.

Art. 24. Președintele delegă, la interval de șase luni, câte doi membri din consiliu pentru a verifica averea Societății și casa ei.

IV. Dispozițiuni privitoare la membri

Art. 25. Membrul ce a întârziat un an cu plata cotizațiunilor primesce de la consiliu un prim avertisment, și dacă dupe trei luni de la acesta, membrul întârziat nu s'a pus la curent va fi considerat ca demisionat.

Art. 26. Ori-ce membru, considerat ca demisionat prin neplata cotizațiunilor, dorind a reîntra în Societate, va trebui a face o cerere de reprimire, ce va fi votată de consiliu. O dată cu această cerere va trebui să înainteze cotizațiunile întârziate, precum și cele convenite pentru a fi la curent.

V. Despre Adunări

Art. 27. Adunările sunt de două feluri: ordinare și extraordinare.

Art. 28. Adunările ordinare se țin atunci când va decide consiliul și vor fi comunicate tuturor membrilor activi. În aceste adunări se aduce la cunoștința Societății toate lucrările privitoare la Societate, cât și chestiunile cari au nevoie de votul adunării. Tot atunci se pot face și comunicări științifice.

Art. 29. Adunarea extraordinară se ține o dată pe an, în luna Ianuarie, și este publică. În această adunare se votează membrii ce vor compune consiliul, se aduce la cunoștință darca de sumă a mersului Societății pe anul expirat. Se dă descărcare de gestiune consiliului, precum și se fixează bugetul pe anul următor. Tot în această adunare se alege juriul pentru premiarea încercărilor de medalii, cât și a lucrărilor de numismatică.

Art. 30. Membrii cari nu locuiesc în Capitală, și deci nu pot lua parte la alegerea consiliului, vor putea trimite buletine de membrii pentru comitet cu cinci zile înainte de ziua fixată pentru alegere.

Art. 31. Modul de cum trebuie să se urmeze discuțiunile în adunările Societății vor fi stabilite prin regulamentul prevăzut la art. 54.

Art. 32. Ori-care membru are dreptul de a face propuneri pentru a fi dezbătute; acestea, însă, vor trebui a fi anunțate președintelui înainte de adunare spre a se pune la ordinea difel. Fie-care este în drept de a-și manifesta opiniunile asupra chestiunilor ce sunt în dezbateră.

VI. Despre venituri și cheltuieli

Art. 33. Veniturile se compun din cotizațiuni, donațiuni și ori-ce alte încasări. Ele servesc la cheltuielile anuale administrative, la alimentarea fondului de încurajare, precum și la cumpărări de medalii, monete și publicațiuni pe seama colecțiunii și bibliotecii.

Art. 34. Fondul de încurajare este format din o parte a veniturilor Societății și servesc la acordări de premii artiștilor, în scop de a înflori arta medalistică română.

Art. 35. În acest scop, l. ședință extraordinară și când fondul de încurajare va permite acesta. Societatea va decide acordarea unei sume oferită ca premiu celei mai bune încercări de medalii al cărui subiect este indicat de Societate.

Art. 36. Societatea va avea în vedere, în alegerea subiectului medalilor de premiat, Domnitorii și mari cetățeni români, precum și fapte istorice, pentru memorarea evenimentelor însemnate naționale și pentru formarea unor colecțiuni speciale.

Art. 37. Pentru alegerea subiectului sus vorbitelor medalii, Societatea, prin președintele său, va căuta a obține de la Academia română și alte instituțiuni culturale, elementele necesarii, ca ast-fel lucrările Societății să fie bazate pe documente autentice.

Art. 38. Pentru examinarea și premiarea încercărilor de medalii, adunarea alege în fie-care an un juriu, compus din cinci membri aleși din sine Societății, printre membrii recunoscuți apoi în această materie. El lucrăză sub direcțiunea președintelui activ.

Art. 39. Premiile nu se vor da de cât unui artist român, sau unui artist străin, dacă acesta locuiesc în România. În cazul când va crede de cuviință, Societatea va putea face invitațiuni și artiștilor străini.

Art. 40. Dacă printre încercările de medalii juriul nu va găsi pe nici una demnă de a fi premiată, va putea acorda o sumă ce va crede de cuviință autorului celei mai bune lucrări, rămânând ca încercarea de medalie să se păstreze în colecțiunea Societății, nefiind bătută.

Art. 41. Medaliiile se vor împărți în ședința extraordinară.

Art. 42. Încercările de medalii, precum și toate lucrările referitoare la baterea medaliiilor, vor fi prevăzute printr'un regulament special ce se va întocmi de consiliul de administrație, și care se va vota de Societate în ședința ordinară.

Art. 43. Tote medaliiile bătute de societate vor purta titlul ei.

Art. 44. Membrii Societății primesc medaliiile cu un preț redus, fixat de consiliul de administrație. Societatea își rezervă dreptul de a vinde medaliiile ei înstituțiunilor culturale cât și publicului, cu prețul pe care îl va crede de cuviință; acesta în folosul fondului de încurajare.

Art. 45. Afară de premii medalistice se pot acorda și premii anuale pentru cea mai bună publicație asupra numismaticii române sau străină prezentată Societății. Acesta în scopul de a încurajare și a face să prospere știința numismatică română. Lucrările vor fi aprobate de juriul prevăzut la art. 38.

Art. 46. Ori-ce cumpărări de cărți, monete și medalii se decide de către consiliul de administrație și se fac în limitele bugetare.

Art. 47. Donațiunile de ori-ce natură sunt consemnate în inventarul Societății și comunicate în adunările extraordinare. În ceea ce privesc donațiunile însemnate, consiliul de administrație hotărăsc de a fi înscrise în cartea de aur a Societății.

Art. 48. Pentru ca medaliiile române să corespundă în toate privințele scopului lor pentru care se cere baterea, Societatea poate primi de la ori-ce persoane și

instituțiuni comande de medalii, însărcinând cu executarea lor pe premiații Societății. Pentru acesta ea se bucură de un beneficiu de 10% din costul comandel.

Art. 49. Pentru răspândirea cunoștințelor numismatice și pentru stabilirea unor legături mai strinse între membrii Societății, se va înființa un buletin al Societății.

În acest buletin se vor publica studii și observațiuni numismatice, precum și actele și lucrările oficiale ale Societății.

Art. 50. Redactarea și publicarea buletinului se face cu aprobarea președintelui, de către secretarul Societății.

Art. 51. Costul abonamentului la acest buletin va fi de 3 lei anual.

VII. Dispozițiuni generate

Art. 52. Modificarea statutelor nu se poate face decât după o propunere motivată și semnată de 10 membri și va fi votată cu două treimi din numărul membrilor prezenți.

Art. 53. Tote votările, atât din adunări, cât și din consiliul de administrație, cu privire la chestiuni personale, se fac cu vot secret. Asupra ori-cărei alte chestiuni votul se face prin ridicare de mâni sau prin apel nominal.

Art. 54. Primul consiliu de administrație are îndatorirea ca după șase luni de practică, să întocmească un regulament, conținând în detaliu, și conform statutei de față, toate operațiunile Societății atât cu privire la consiliul de administrație, cât și cu privire la ședințele adunării generale. Acest regulament se supune la aprobarea adunării cea mai apropiată.

Art. 55. Cu ocaziunea votării statutelor se va decide care va fi emblema și medalia fondării Societății.

S'au proclamat membrii fondatori:

Domnii: *Mihail Sutz, Grigore Tocilescu, Alexandru G. Cantacuzino, Lt.-Colonel G. Iordănescu, Colonel A. Budisteanu, Doctorul A. Leonte, Anghel Ulubeanu, Dimitrie Panku, Const. Alessandrescu, Vasile Taban, Dr. M. Angheloniță, George Calomfirescu, Lucat. G. Manolescu, E. D. Mirea, George Severeanu, Capitan R. A. Grunau, W. Knechtel, N. Butculescu, I. Tzapagu, Carol Storck, Henri Kübler, Ion C. Panaitescu, Egon Gronner, Stefan Mihăescu, Victor N. Popp, Mihail Vergolici, Fritz Storck, Ion Mateescu, C. Motas, N. Pretorian, G. Degeanu, C. Georgescu, I. Gheorghiu-Cristesci, Ion P. Dimitrescu, Gheorghe Popescu-Ciocanel, G. Sion, M. Petrescu.*

Membrii fondatori prezenți la votarea statutelor s'au proclamat în unanimitate *Președinte de onoare* pe D-nu Dim. A. Sturza și s'au votat asemenea în unanimitate consiliul de administrație pe anii 1904—1907 precum urmază:

Președinte activ, D. M. Sutz; Vice-președinte, D. Grigore Tocilescu.

Membrii: Domnii *Alexandru G. Cantacuzino, se-*

cretar, Lt.-Colonel G. Iordănescu, casier-comptabil, Dimitrie Panku, Const. Alessandrescu, George Severeanu, sub-secretar, Carol Storck, E. D. Mirea.

TELEGRAMA CE S'A ADRESAT M. SALE REGELUI ÎN ACEEAȘI ZI

Astăzi, punându-se temelie primei Societăți Numismatice Române, venim cu adânc respect a aduce acesta la cunoștința Majestății Voștre, Augustului Protector al tuturilor instituțiilor culturale.

În numele Societății: *Gr. Tocilescu, Al. G. Cantacuzino.*

RĂSPUNSUL MAJESTĂȚII SALE REGELUI

Domnilor,

M. S. Regele a primit telegrama prin care 'I aduceți la cunoștință înființarea primei Societăți Numismatice Române.

M. S. a primit cu plăcere această înștiințare și a bine-voit a mă însărcina să vă transmit felicitările Sale pentru laudabila D-văstre inițiativă, precum și urările ce face pentru prosperitatea noii Societăți.

Primiți, etc.

Mareșalul Curței, *General Priboianu.*

Acest prim număr al *Buletinului* este exclusiv privitor la înființarea Societății.

Secretarul, *Al. G. Cantacuzino.*